

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan

Bush, geçtiğimiz günlerde "beklenen" konuşmasını yaptı. Konuşmanın başlığı çok ilginçti. "Ulusa sesleniş"! Ama, hepimiz, bu seslenişten nasibimizi aldık; ulusun kapsamının ne kadar geniş olduğunu da öğrenmiş olduk. Savaşa bir adım daha yaklaşılmıştı. BM Silah denetçilerinin bulamadıklarını, ABD, BM Güvenlik Konseyi'ne sunarak, son "bahane/gereğe"yi de tamamlayacaktı...

Diğer yandan, yine geçtiğimiz günlerde gerek bu topraklar, gerekse tüm dünya savaş karşıtı etkinliklere sahne oldu. Bu etkinliklerin yaygınlığı, dozu, sahiciliği de artmakta. Buna karşın sanki bunların önemi yokmuş gibi, savaş kaçınılmazlığı ifadeleri ortalığı işgal etmekte.

Hükümete ve parlamentoya bakıldığında, her alanda "ikili" bir görüntü var; bir yandan "dost ve müttefik ABD'yi küstürmeyelim"den, "bölge yeniden yapılandırılırken biz de masada olmalıyız"ci savaş yanlılığından diğer yandan bu ülke halkının çoğunluğunun savaş karşıtı baskısı altında bunalan bir zorunlu "barışçılık"... Bu "ikili" tablo, uluslararası bir toplantıda, ABD'yi değil, Irak'ı uyaran içtenliksiz bildiriyle iyice karmaşıklıyor. Bu karmaşıklığı nasıl halledebiliriz. Anladığımız kadarı ile şöyle;

1- ABD'nin Irak'a yönelik saldırısında Türkiye, kritik bir yere sahiptir. Türkiye olmazsa, ABD de bu saldırıda başarılı olamaz. Dolayısıyla Türkiye, bu saldırının ortağı olmamalıdır. Savaşa karşı çıkanların temel görevi, Türkiye'nin bu "olmama" halini sağlamaktır.

2- "Kürt devleti savaş nedenidir", sözü safsatadan ibarettir. Zaten bölgedeki Talabani-Barzani destekli yapı, ABD kadar Türkiye'nin bilgisi dahilindedir. Ayrıca, askeri olarak Türkiye bölgede zaten bulunmaktadır. Bu iddianın asıl anlamı, kendi halkını savaş konusunda ikna edemeyeceğini bilen egemenlerin, bir savaş bahanesi yaratma isteğidir.

3- Burada Saddam ve Irak rejiminin gerekçe gösterilerek, savaşa kapı aralayan "tarafsız" yaklaşımlara da bir söz söylemek gerek. Saddam başkanlığındaki Baas rejiminin Arap, Kürt ve Türk emekçisi ve halklarını ezen baskıcı bir rejim olduğu doğrudur. Ama bu rejimi değiştirecek olan, ABD emperyalistleri ile kol kola olacak, Türk ve İsrail güçleri değil, bizzat Irak'taki emekçiler ve halklardır.

4. Bölgedeki asıl tehlike, ABD üsleri ile NATO'nun varlığıdır. İsrail'in askeri, şovenist politikalarıdır. Türkiye'nin bu tehlikeyi arttırıcı ortaklığıdır. Bu bileşimi görmeden, savaşın engellenmesi zordur.

5. Türkiye, ABD çıkarları adına, Afganistan'a giderek, Irak'taki saldırıya giden kapıdan girmiştir. 1980 sonrası uygulanan ekonomi-politikalar ile Türkiye, kendi toplumunun ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak bir yapılanmaya yönelirken, emperyalistler nezdinde savaş gücünden başka bir anlamı kalmamış bir ülkeye dönüşmüş olmuştur. Afganistan bu sürecin bir parçasıysa, Irak da devamı olarak algılanmaktadır. Bu süreç, kırılmalıdır.

6. Irak'a saldırı ile, Afganistan arasında bir ilişki kurabilmekteyiz. Bu ilişki, kısmen Filistin'le de kurulabilmektedir. Ama, bilmeliyiz ki, Irak'a ABD saldırısı ile, ABD'nin Kuzey Kore'yi terbiye etmesi, İsrail aracılığı ile Filistin halkını katletmesi, Venezuela'da darbe girişiminde bulunması, Brezilya'da işçi sınıfının yükselişinin önünü kesmeye girişmesi, Kolombiya'da devrimci hareketleri tasfiye etmesi, vb. aynı sürecin parçalarıdır. Bunları birbiriyle ilişkilendirmeyen, sorunu salt bölgesel gören anlayışlara da dikkat!

7. Hepimiz biliyoruz ki, ABD'nin saldırganlığı, bugüne özgü olmamakla birlikte, bugün yoğunlaşması, uluslararası kapitalizmin krizinin bir sonucudur. Yani salt bir "insanlık sorunu" değil, "iktisadi" bir problemdir. Yaşanan krizi geleneksel yöntemlerle çözemeyecek kadar kırılmalılaşan kapitalizm, işi "garantiye" almak için daha da sertleşmekten başka bir yol bulamamış görünmektedir. Bir yandan kullandığı araçları daha dolaylımsız kullanmaya yönelirken, diğer yandan işi hiçbir şekilde şansa bırakmayacak "doğrudan belirleme/müdahale" tercihini öne çıkarmıştır.

8. Türkiye'ye dönersek, dünya ekonomisinin krizi, Türkiye'de daha belirgin sonuçlar yaratmıştır. Türkiye'nin dışa bağımlılığı artarken, kendi iç dinamikleri ile ayakta durma özelliği iyice tahrip olmuştur. Türkiye kapitalizmi, bugün, kendi sorunlarını çözmekten daha da uzaklaştığı için, dışarıdan dayatılan çözümlere eskisine kıyasla daha da açıktır. Bu, emperyalizmle içiçe geçmiş ülke sermayesinin, bu ilişkinin gereğini yapmaktaki "hevesliliği"ni açıklamaktadır. Savaş çığırkanlığı yapan sermaye kesimlerinin durumu, bu bağlamda ele alınmalıdır.

Bu noktada, ABD'nin Irak'a saldırısı, bu topraklarda, sadece ve sadece, emperyalistlerin uşaklarının / uzantılarının dışında kimsenin çıkarına değildir. Nasıl ki, Filistin, Kuzey Kore, Venezuela, Kolombiya ve Brezilya halklarına olan saldırının, emperyalistler ve onların uşaklarının çıkarına olması gibi.

Sorun sadece Irak değil. Afganistan'da başlayan saldırıya direnemeyen dünya, Irak'ı da vererek, kendini kurtaramaz. Irak'ta direnmek, dünyanın emperyalistlerin bir mapushanesi olmasına direnmektir aynı zamanda....